

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-08-28

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Dag Victor samt justitierådet Annika Brickman.

Marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsning

Enligt en lagrådsremiss den 19 juni 2013 (Landsbygdsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsning,
2. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486), och
3. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Elin Häggqvist och rättssakkunniga Katarina Berglund Siegbahn.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring

Rubriken närmast före 3 §

Rubriken närmast före 3 § är missvisande i förhållande till 4 §, som den genom sin placering också omfattar. Lagrådet förordar att 4 § får en egen rubrik med lämplig utformning.

6 §

Lagtexten saknar en hänvisning till villkoren i bilagan. Lagrådet föreslår att paragrafens första stycke utformas exempelvis enligt följande:

Marknadsföringen av modersmjölksersättning får endast innehålla de närings- och hälsopåståenden som anges i bilagan till denna lag och endast om de villkor som anges i bilagan är uppfyllda.

8 §

Enligt förslaget ska det vid marknadsföring av modersmjölksersättning "framhållas att amning har fördelar".

Lagrådet har i tidigare lagstiftningsärenden uttalat sig om när ett påbud om att en text ska ha ett visst innehåll kan vara tryckfrihetsrättsligt godtagbart (se t.ex. prop. 2001/02:162 s. 53 f. och 2003/04:161 s. 128 f.). Så kan vara fallet om det rör sig om saklig information som bygger på resultaten av forskningen på området och inte om texter av uttryckligen åsiktpåverkande eller opinionsbildande karaktär. Enligt Lagrådets mening är det inte uppenbart att den enligt förslaget påbjudna informationen – med beaktande också av föreskriften i 7 § andra meningen och de förhållanden som råder i vårt land – fullt ut motsvarar kravet på saklighet. I vart fall framstår det nu föreslagna

ordvalet som mindre lämpligt. Lagrådet föreslår därför att meningen ges en mer neutral utformning, exempelvis enligt följande:

Vid marknadsföring av modersmjölksersättning ska amningens fördelar anges.

Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen

7 kap. 2 § andra stycket och 15 kap. 9 § andra stycket

Enligt förslagen får program i tv-sändningar m.m. eller ljudradiosändningar inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet är att tillverka eller sälja modersmjölksersättning. Eftersom modersmjölksersättning sannolikt inte dominerar produktion eller försäljning i något företag på marknaden finns det enligt Lagrådets mening risk för att bestämmelsen inte träffar den sponsring som avses. Lagrådet föreslår därför att bestämmelserna utformas huvudsakligen efter förebild av bestämmelsen i 7 kap. 3 § radio- och tv-lagen om läkemedelsföretags sponsring av tv-program. Bestämmelserna skulle då kunna utformas exempelvis enligt följande:

Om ett företag som tillverkar eller säljer modersmjölksersättning sponsrar ett program i en tv-sändning, sökbar text-tv eller i beställ-tv får sponsringen inte främja användningen av modersmjölksersättning utan bara företagets övriga produkter eller dess anseende.

Förslaget till lag om ändring i marknadsföringslagen

Lagrrådet lämnar förslaget utan erinran.